

JÓ HÍR

V. évfolyam, 9. szám
2008. október 10, péntek
Ára: 174 Ft

A PÉCSI EGYHÁZMEGYE LAPJA

JANUS PANNONIUS ÚJRATEMETÉSE A PÉCSI BAZILIKÁBAN

2008. OKTÓBER 20-21.

Egy és ezer
9. oldal

Janus Pannonius
hitvallásai *11. oldal*

Szavak mélyén...
17. oldal

An aerial photograph of a landscape. The top half is dominated by a dense forest with trees in various shades of green and yellow, indicating autumn. Below the forest, there are several green fields, some of which are separated by thin lines, possibly paths or fences. The overall scene is a mix of natural greenery and seasonal change.

**Adj nekem, Uram
buzgalmat – téged keresni,
bölcsséget – téged követni
lelket – téged ismerni,
tekintetet – téged látni,
életet – mely néked tetszik,
kitartást a végsőkig,
és boldog véget!**

TARTALOM:

<i>Kvanduk Frigyes</i> Az olvasó, mint bibliai imádság	3
Visszatekintő	4-7
<i>Gesztesy András</i> Szűz Mária Magyarok Nagyasszonya	8
<i>Mátyás Imre</i> 20 éves a komlói Karitász	8
<i>Pécsi Debora</i> Egy és ezer	9
<i>Bognár Attila</i> Laus Quinqueecclesiae	10
<i>Ivasivka Mátyás</i> Janus Pannonius hitvallásai	11-12
<i>Kajtár Edvárd</i> Biblia és liturgia - III.	12
<i>Haider Márta</i> Az áhítat és a vigasztalás forrása	13
Az embereknek meg kell érezniük	14
<i>Kajtárné Tiborcz Mária</i> Mária oltalmában	15
Ifjúság	16-17
<i>Takács Gábor</i> Áruházi pontgyűjtés	18
Közlemények	18-19

Alapító: A pécsi megyéspüspök
Felelős szerkesztő: Fazekas Orsolya

Szerkesztőbizottság:

Bognár Attila, Garadnay Balázs,
Gesztesy András, Kajtár Edvárd,
Kajtárné Tiborcz Mária,

Kvanduk Frigyes, Takács Gábor

Szerkesztőség:

7621 Pécs, Szent István tér 23.

E-mail: sajtoiroda@pphf.hu

Fotó: Fazekas Orsolya

Layout: Komáromi Csaba

Felelős kiadó: Fény Kft.

7624 Pécs, Káptalan utca 6.

Nyomda:

MacMaestro Kft., Pécs

Az olvasó, mint bibliai imádság

Kvanduk Frigyes

Mária az evangéliumokban szét-
szórt mozaik kockákban jelenik
meg, ahhoz hogy megértsük az Isten-
anya személyét és szerepének összképét,
az Igét figyelmesen kell hallgatnunk.
Mindenesetre nem egy elszigetelt életút fog
elénk tárulni; az ő egész világa Krisztusra és az
Egyházra utal. Minden valódi Mária
tisztelőt belső légkörét ez alkotja.

A leggyakoribb Mária – imádságok az Úr élő közelségébe, megváltó szeretetének titkába vezetnek. Az Üdvözlégy – kivéve a záró könyörgést – kizárólag a Szentírásból vett szavakból áll. Az Úrangyala de a rózsafüzér is ezt a lelkületet tükrözi. Bár az utóbbi imádság nem mindenkit ragad meg egyformán, de végig húzódik rajta az egész megváltás történet; Isten mély-séges szeretete irántunk a múltban és ma is. Üdvözlégyek sorozata az ima határtalan terét – lehetőségét nyitja meg, amelybe életünk minden irányából beleszövődnek gondolataink, tetteink, érzéseink. A kegyelem és emberi tettek kereszteződéseiben Máriát is föllelhetjük: aki elkísérte a megtest-sült Istent, a bölcsőtől a sírig, sőt a meg-dicsőülésig. Senki sem járta oly szo-rosan vele az utat, mint Mária. A ró-zsafüzér nagyrészt biblikus szövegekből felépített, hosszú formálódáson átment ima.

A rózsafüzér – imádság helyét a keresztény lelkületben akkor látjuk a legjobban, ha szemügyre vesszük történetét. Szembetűnő ebben a történetben, hogy ez nem egyetlen szerzetnek, vagy szentnek az alkotása. A XII. században kezdték sokszorozni a Miatyánk mellett az Üdvözlégyet; mivel az előző században szokássá vált az „Angyali versnek”, az Ave Maria –nak gyakori imádkozása. Ez az ima az újkorig csupán a bibliai szövegekből állt, a jelenlegi szövegben csak a „Jézus” szóig terjedt. Ennek az imádságnak leglelkesebb képviselője Szent Bernát lett, mert ezt az imát fonták megszok-

szorozva a Szűzanya köré. Hamar kialakult a tízes felosztás, amit egy imádsággal választottak el, majd a XV. században egy karthauzi szerzetes ajánlatára a Miatyánk vette át ezt a szerepet.

Csakhamar rájöttek, hogy az egyhangú ritmust meg kell szabadítani a gépiességtől, ezért az imádsággal egybefonódott elmélkedést ajánlották. Az Üdvözlégyek, mint foglalatok hordozták Jézus és Mária összefonódó életének titkait. A XV. században nagy volt a változatosság és teljesen egyéni-en imádkozták, ezért szükségessé vált egy rendezés.

Az újkori rózsafüzér – mozgalom megalapítója Alain de la Roche volt. Ő sürgette 10 – 10 Üdvözlégy mondásával kapcsolatban 1 – 1 titokról való elmélkedést. Ugyanakkor a rózsafüzér – imádság megszervezésére megalapította Mária Zsoltáros Könyvének Társulatát, amely domonkos rendtársai lelkesedésének köszönhetően nagyon gyorsan elterjedt. Történetében és bibliai gyökereiben nézve ezt az imádságot, azt látjuk, hogy igen sok gyökéren keresztül kapaszkodik a kereszténység ősi lelkiségébe.

VI. Pál a Marialis Cultus –ban írja „Az olvasó evangéliumi imádság. Bensőleg hatásosan előmozdítja a keresztény életet és apostoli elkötelezettséget. A dicséreten és kérésen felül lényeges eleme az elmélkedés. Enélkül olyan, mint a lélek nélküli test. Ha ezt elmulasztjuk, fennáll a veszély, hogy imádkozása gépies ismétléssé válik. Természeténél fogva nyugodt ütemet kíván, lassú léptekkel való haladást.” •

Bazilika rangot kapott Máriagyűd kegytemploma

XVI. Benedek pápa június 24-én basilica minor rangra emelte a máriagyűdi kegytemplomot. A Szentatya határozatát Juliusz Janusz érsek, apostoli nuncius hirdette ki a szeptember 14-én bemutatott ünnepi szentmise keretében.

kezdve a király és a magyar nép megértették Szűz Mária pártfogásának fontosságát. Az Isten Anyjának adott Mária Magyarok Nagyasszonya titulus nemcsak merő külsőség, hanem a hívek érzéseit is kifejezi, akik bizalmukat és reményüket Miasszonyunk kezébe helyezik. Néhány helyen, ahol a nép különleges tisztelettel övezte Máriát, ő

Juliusz Janusz apostoli nuncius a következőket mondta az ünnepi szentmise elején: Mária születésének ünnepén azzal szeretnénk kifejezni Isten Anyja iránti tiszteletünket, hogy a máriagyűdi kegyhely a basilica minor címet megkapja. Ezt a titlust XVI. Benedek adományozza, aki elődjéhez, II. János Pál pápához hasonlóan az Egyházat nagy buzgósággal bízva mennyei édesanyánkra, az Egyház Anyjára. Ma a Szentatya Lourdes-ba zarándokol el, hogy megemlékezzen annak 150 éves évfordulójáról, hogy a Szeplőtelen Szűz megjelent egy szegény kislánynak, Soubirous Bernadette-nek. Tudjuk, hogy XVI. Benedek pápa, amikor a Vatikánban van, mindennap lemegy a kertbe, ahol egy Lourdes-i barlang is található, hogy a Szűzanya szobra előtt elimádkozza a rózsafüzért.

Az érsek kiemelte beszédében, hogy Magyarországon keresztény válásától

nagy szeretettel válaszolt, csodákat is kiesdekelve Fiánál, Jézusnál sokaknak, akik a közbenjárását kérték. Mária-gyűd egy azok közül a kiváltságos helyek közül, ahol a Szűz anyai szeretete sok alkalommal, csodálatos módon fejeződött ki nemcsak a múltban, de a jelenben is.

Juliusz Janusz megfogalmazta abbéli örömét, hogy a kegyhelyen különböző származású és nyelvű hívek találnak vigasztalást, akik ez alka-

lommal is szép számmal vettek részt a szertartáson. •

250 éves a kishenyeyi kápolna

Akishenyeyi kápolna 250 éves. E jeles alkalomra hívta meg közös ünneplésre Hegedűs János tamási plébános az ott szolgált paptestvéreket és a híveket Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepén.

Az ünnepi szentmisét a Püspök atya koncelebrálva mutatta be Werner Imre kanonokkal és Hegedűs János plébánossal.

A szentmisén jelen volt Rostás Jenő dombóvári plébános Cseh Péter Mihály diakónus és Pécsi Debora nővér, valamint Frankné dr. Kovács Szilvia országgyűlési képviselő asszony.

A közös ünneplés agapéval és beszélgetéssel zárult. •

Várjátékok Ozorán

Azozorai egyházközség, és Schranz Istvánné polgármester asszony közös meghívását fogadta el 2008. szeptember 5-én főpásztorunk a reneszánsz évében megrendezett országos szintű várjáték programjára, melyen több száz gyermek vett részt díjmentesen. •

Ismét megújult Pécsett a Kálvária

Akatolikus települések egyik legfontosabb és leglátványosabb szakrális helyszíne a kálvária. Legtöbbször a falu vagy a város szélén hegyre vagy dombra épült hosszúka alakú terület, amelynek a két hosszanti oldalán hét-hét, összesen tizennégy stáció helyezkedik el, a bejáratall ellentétes végén pedig, rendszerint valamilyen magaslaton a kálváriakápolna, illetve a megfeszített Krisztus és a két lator keresztje áll. A kálvária elnevezés a Bibliából származik, az evangéliumok a keresztre feszítés helyszínéül a Golgotát – a Koponyák hegyét – jelölték meg, melynek latin neve Calvaria. A kálváriák megjelenítik Krisztus szenvedésének útját, melyet így a keresztény ember jelképesen végigjárhat.

Pécsett a kálvária kiépülése a városban működő jezsuita atyáknak köszönhető. 1712-ben felújították Krisztus keresztjét és a két lator szobrát, tíz stációt helyeztek el, ötöt felfelé haladva, ötöt lefelé haladva, melyek a szenvedő és a feltámadt Krisztus hittitkait ábrázolták. 1715-ben új keresztet emeltek. 1718-ban a jezsuita alapítású Agónia Társulat, melynek tagjai a haldoklónak nyújtottak lelki vigaszt, vette át a kálvária gondozását a páterektől.

Ábel János pécsi takácsmester és városi képviselő lelkes közreműködésével 1812-1817 között teljesen felújították a kálváriát és kérelmére Király József püspök engedélyezte, hogy kápolnát építsenek rajta. Restaurálták a stációkat, ekkor épült a Szent Sír-barlang és a klasszicista stílusú kerek kápolna is. Összesen 4691 forintot költöttek a restaurálásra. Ábel Józsefet a halála után a kálvárián temették el, a kápolna falán tábla őrzi emlékét.

Bartalits Mihály pécsi kőfaragó mester a kert alján látható Szentsír korpuszt és a Mária Magdolna szobrot 1877-ben készítette. Magenheim József apátplébános a 19. század végén Würzburgból hozatta a ma is látható öntöttvas stációkat, ugyanis a kőből faragott szobrokat az idő tönkretette. A szocializmus időszakában sorozatos vandál támadásokat is ki kellett állnia a kálváriának, míg a kilencvenes évek elején Pécs lakossága, a belvárosi plébánia, a városvédek és a Műemlékvédelmi Felügyelőség adományából és nyugati támogatásokból helyreállították és 1994-ben újraszentelték.

Az elmúlt években megoldották a külső és a belső világítást, kifestették a kápolnát. A munkálatokat követően ünnepélyes keretek között áldotta meg Mayer Mihály megyéspüspök, a most már fényárban úszó, éjszaka is tündöklő ékszerdobozt. Ma már a város egyik legszebb pontján álló kálvária teljes pompájában ékesíti Pécs-et és szolgálja a keresztény hívek lelki megújulását. •

Kitárult kapuk

Nyitott templomok éjszakáját tartották Pécsen

Idén első alkalommal rendezték meg a Pécsi Egyházmegyében a nyitott templomok éjszakáját. A rendezvény keretében nyolc pécsi templom, köztük a Kálvária kápolna várta az érdeklődőket.

A cél a város szakrális művészeti értékeinek bemutatása és a templomokban meghúzódó szellemiségnek a megízleltetése volt. Mind a nyolc helyszínen színes programokkal várták az érdeklődőket. Volt hangverseny, idegenvezetés, versmondás, elmélkedés. Az összeállításnál a szervezők törekedtek arra, hogy akár minden hely-

színt meglátogathasson az érdeklődő. Az ismertető műsorok egymást követték, más-más helyszíneken. Volt, ahol a templomot fenntartó szerzetesrendet ismerhették meg, volt ahol a templom elbújó értékeit mutatták be. Ilyen volt például a székesegyházban az altemplom lejáratainak vetítéses bemutatása, valamint a Janus Pannonius egykori pécsi püspök sírjának feltárásáról szóló beszámoló is.

Az érdeklődők között legtöbben az újságokból értesültek a programról, de akadtak olyanok is, akik látván a templomban a világosságot, kíváncsiságból léptek be, és maradtak ott. Jó érzés volt látni, hogy bár a városban a nyitott templomok éjszakájával párhuzamosan fesztiválprogram zajlott, ennek ellenére szinte mindegyik helyszín megtelt. Ez is bizonyítja, hogy harsogó és rohanó világunkban van igény a megállásra, a csendre, a rácsodálkozásra egy-egy értéket képviselő dologra. Ezen az éjszakán a megnyílt kapuk hívtak és csalogattak, beengedtek és befogadtak, megszólítottak és megérintettek több száz embert. •

Isten szava szól mindenkihez

Biblia hete Pécsen

A hívó embernek természetes, hogy naponta vagy olykor-olykor kezébe veszi a Szentírást, olvasgatja, erő merít belőle, keresi benne a választ kérdéseire, kétkedéseire. Sokan csak vasárnap a szentmisében hallják az igét, de hordozzák annak egy-egy kis szeletét, mondanivalóját egész héten át. A hívó ember számára a Biblia Isten üzenete, és az Egyház könyve, ezért nem tekintik csupán irodalmi alkotásnak.

Szentírás vasárnapjától, szeptember 28.-október 4-ig naponta 16.00 és 17.00 óra között Pécsen, a város központjában, a Széchenyi téren ismert személyek vállalták, hogy felolvasnak egy-egy számukra kedves részt a Bibliából és beszélnek a nyilvánosság előtt hitükről, a Szentíráshoz fűződő kapcsolatukról. A rendezvény fővédnöke Mayer Mihály megyéspüspök volt. A nyilvános bibliaolvasásban szerepet vállalt a katolikus egyház mellett a református és az evangélikus egyház is. A szervezésben fontos szempont volt, hogy hiteles emberek álljanak a nyilvánosság elé, kezükben a Bibliával. Így kapott

lehetőséget dr. Aknai Tamás egyetemi tanár, Papp Lajos szívsebész professzor, Bánffy György színművész, dr. Bózsöny Ferenc a Magyar Rádió örökös főbemondója, Dobos László főiskolai tanár, dr. Fischerné dr. Dárdai Ágnes a Pécsi Tudományegyetem Központi Könyvtár főigazgatója, Heidl György eszmetörténész, Horváth Zoltán a Baranya Megyei Önkormányzat alelnöke, Ivasivka Mátyás tanár és még számos személyiség, akik meghatározó szerepet töltenek be a város életében.

A Biblia évében ezzel a köztéren, templomon kívül történő felolvasással is arra kívánták ráirányítani a figyelmet, hogy Isten szava mindenkihez szól. Ő hív minket a Szentírásra keresztül.

A mi feladatunk, hogy a hívó hangot eljuttassuk embertársainkhoz. Rávilágítsunk, hogy a Szentírás útmutatást ad az igaz életre való nevelésre. Nélküle nem ismerhetjük meg Jézus Krisztust, hiszen „aki nem ismeri a Szentírást, nem ismeri Krisztust” (Szent Jeromos).

Fazekas Orsolya

Remete búcsú

Már hagyományosan processzióval induló kisboldogasszony napi búcsút tartottak Szekszárdon a Remete kápolnánál. A 250. évfordulóját ünneplő kis kápolna új köntösbe öltözött. Messziről tündöklék hófehér fala, a hozzá vezető megújított lépcsősorral.

A kapun belépve rendezett, békességet sugárzó kertbe érünk. A búcsúra több százan érkeztek, így a szentmisét a szabadtéri oltárnál tartotta Mayer Mihály megyéspüspök.

Sportnap Gödrén

2008. szeptember 27-én, szombaton Gödrén került megrendezésre a Sásd- Baranyaszentgyörgy- Gödre plébánia ifjúsági sportnapja. A jó Isten kellemes, sportoláshoz ideális idővel ajándékozott meg bennünket e napon. A program 9.00-kor szentmisével vette kezdetét, melyben közel 70 fiatal együtt adott hálát, s kért áldást a közös játékra.

Fiataljaink négy sportágban: labdarúgás, asztalitenisz, röplabda és frisbee-ben mérhették össze tudásukat és erejüket.

Miklós Róbert

Szűz Mária Magyarok Nagyasszonya

Magyarország főpátrónája

Gesztesy András

1986-ban, a honfoglalás ezeréves évfordulójának megünneplése alkalmából Vaszary Kolos hercegprímás kérésére XIII. Leó pápa engedélyezte, hogy Magyarország „Magyarok Nagyasszonya” néven külön szentmisével és officiummal tisztelhesse Szűz Máriát, mint az ország Pátrónáját. Ekkor kapott hivatalos liturgikus elismerést népünk ezeresztendőös buzgó, odaadó és töretlen Mária-tisztelete, ez teljesítette be Szent István királyunk különös tiszteletét az Istenanya iránt, és azt hogy az országot és annak mindenkori népeit a Boldogasszony anyai oltalmába helyezte nagy bizalommal és reménykedéssel. „Istenünk, te a Boldogságos Szűz Mária közbenjárására, népünket számtalan jótéteménnyel halmoztad el. Szent István, első királyunk rendelkezéséből, Nagyasszonyunknak és Pártfogónknak tiszteljük őt a földön. Add jóságosan, hogy egykor vele együtt örökké örvendezhessünk a mennyben”.

Az nem zavarhat minket, hogy Mária a lengyeleknek, az íreknek, a

portugáloknak és más nemzeteknek is Nagyasszonya. Ahogy egy asszony lehet akár tizenkét gyermekének is együtt és egyszerre külön-külön is maradéktalanul jó édesanyja, úgy Mária is a „kegyelemmel teljes” és a Krisztushoz tartozás mindenkit megelőző magasából lehet és akar is lenni Anyja és Pátrónája minden egyes népnek, amelyik őt erre felkérte, és azoknak a népeknek is (talán még inkább), akik erre, valamilyen oknál fogva nem kérétek fel, esetleg még nem is tudnak róla, a becsuánoknak, a pigmeusoknak, irakiaknak, afgánoknak, izraelieknek, mindenkinek.

Minket évezredes, sokszor kétségbeesett reménykedés fűz a Pátrónához, megszámlálhatatlanul sok fohász, könyörgés, ének, búcsújárás, térdre borulás teszi veretessé a hozzá való viszonyunkat.

Ezt a könyörgést teszi magáévá a mi nemzedékünk is, hogy ami a legfontosabb, az ő közbenjárására, őseink hitében megerősödjünk, (ahogy a felajánlás könyörgése fogalmaz): hogy minden veszélytől megszabaduljunk

és egyetértők legyünk az ő szeretetében (ahogy az áldozás utáni könyörgés fogalmaz); hogy megmaradhassunk gyönyörű nyelvünkben; „egy nemzetnél sem alábbvaló”, (de talán más nemzeteknél nem is jobb) nemzeti létünkben, a csak miránk jellemző történelmi tapasztalatok és érzület gazdagságában; kultúránkban, táncainkban, zenénkben, hogy mindezekből mi magunk tovább gazdagodhassunk, és gazdagíthassunk más nemzeteket; hogy a családok vállalják az áldozatos családi életet; hogy Mária országa újra a szentek földje legyen. •

*„Boldogasszony Anyánk,
régi nagy Pátrónánk!
Nagy ínségben lévén,
így szólít meg hazánk:
Magyarországról,
édes hazánkról,
Ne feledkezzél el
szegény magyarokról!”*

20 éves a komlói Karitás

Mátyás Imre

Szeptember 07-14 között, egy héten át ünnepségsorozattal emlékeztünk meg arról, hogy 20 évvel ezelőtt tiszteletreméltó Bors László plébános úr látva az idők jeleit útjára indította a helyi Karitás Csoportot.

Az Ünnepi Karitás Héten különféle programok voltak: mint képkiallítás a Karitás Csoport 20 esztendejéről; vagy a rászorulóknak ruhaosztás; de volt jótékonyasági vásár és bibliai előadás a „caritas”, a felebaráti szeretetről; valamint a Boldog Ceferino Katolikus Óvoda gyerekei a Noé bárkája

bibliai történetet adták elő; ugyanakkor cigány családok és gyermekek számára szombati napon egész napos program volt; de volt szentségimádás és keresztút, melyek alatt imádkoztunk a szenvedő embertársainkra; nagyon fontosak voltak ugyanakkor a hétköznapi szentmisék, melyeken megemlékeztünk a helyi Karitás Csoport élő és elhunyt támogatóiról.

Kiemelten szép volt szeptember 14-én, vasárnap este a Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepén tartott záró szentmise, melyet Lankó József alsószentmártoni plébános úr vezetett. Elmélkedésében kitért arra, hogy nekünk

is „észre kell vennünk embertársainkban Krisztust, s nem szabad őket magukra hagyva elmenni mellettük...”

Ennek az ünnepi záró szentmisének végén köszöntöttük a 20 éves Karitás Csoport vezetőjét Tamás Gyulánét, Anikó nénit, aki Isten ajándékozó szeretetének köszönhetően mind a mai napig motorja a helyi Karitás Csoportnak. Isten éltesse őt és minden munkatársat, önkéntes segítőt, akik ma is hallgatva Krisztus hívó szavára nagy-lelkűen igyekeznek segíteni a rászorulókon... •

Egy és ezer

Pécsi Debora

Tizenéves koromban nagy sláger volt Varga Miklós Európa című dala. A kontinenst mint nőt személyesíti meg, akit az évszázadok örömei és gyötrelmei öreggá és gyönyörűvé kalapáltak. Meglepődtem, hogy fiatal hittanosaim is ismerik és éneklék ezt a slágeret. Mondanivalójának mélysége és paradoxonja úgy látszik, őket is megérinti.

Vén és gyönyörű... Ha a múhold felvétel távlatából közelebb ereszkedünk, és vizsgálódásunk lencséjét Tolna és Baranyára irányozzuk, mást is észrevehetünk.

A 2000. esztendőbe ezeréves fenállását ünnepelte a magyar államiság. Kilenc évre rá, vagyis 2009-ben egy másik millenniumot találunk: ezer éve jelen van Tolnában és Baranyában a Szent István alapította kereszténység. 1009-ben alapította államalapító királyunk a Pécsi Egyházmegyét.

A vén Európa, a gyönyörű és büszke nő! És az ezeréves magyarországi Anyaszentegyház! Nekünk, keresztény embernek ez az egyház nem csupán egy öreg és gyönyörű nő, hanem „anya” és „szent” és „egy” és „ház”.

Anya, mert az egyes ember belső világának – lelkének – egy soha el nem fogyó, értelmes célt és betegeledést nyújtó életet adott. Szent, mert a nagycsütörtöki Krisztus terítette vacsorán, a nagypénteki Krisztus oldalából kifolyt vérből és vízből, a pattanásig felfeszült pünkösdi imádságra válaszul küldött tűzből született. Egy, mert bár különböző felekezetekben éljük meg a kereszténységünket, titokzatos módon mégse zárja ki az egység a különbözőséget. Végül ház, a szó régi értelmében: család, dinasztia, família, ahová jó hazatérni, ahol jó lenni, ahonnan nem kívánczik az ember kifelé és ahol szeretve van.

A pécsi egyházmegye négy vármegyéből állítottott: Tolna, Baranya, Pozsega, Valkó. A történelem keresztény-

segen kívül ható erői az érvényes jubileumra csak kettőt hagyott a négyből, országhatáron belül. Mi volna megyében élünk. Ezer év alatt súlypontok tolódtak, erők átrendeződtek. Például az egyházmegye valaha nyolc főesperességből állt. Mára más lett a megyeszékhely, települések eltűntek, összeolvadtak, összezsugorodtak vagy éppenséggel óriásira duzzadtak... ezer év hosszú idő.

Az embert nem csak az különbözteti meg az állatoktól, hogy tud gondolkodni, hanem hogy tud ünnepelni. A keresztény és keresztényen embert pedig az is, hogy szívében hállával emlékezik azokra a saját és ősei életében bekövetkezett csodatettekre, melyeket a jóságos Isten művelt. Nemcsak nosztalgiával, fájdalommal, vagy éppen ökölbe szorult kézzel gondol a múltra, hanem komolyan hiszi és vallja, hogy az ezer év történései mögött ott volt az értünk aggódó, minket szerető Isten. Ott volt, van és marad.

Az ünnepre fel kell készülni. Az ünnepre nem lehet „beesni”. A készüllet komoly lelki munkát és a szellem felkészülését jelenti. Folyamatos reflexiót, önmagunk vallatóra fogását és Isten kérdezetését is. Honnét indultunk? Hol tartunk? A kezdetek: Szent István, Szent Mór püspök. Baranya szülötte Skóciai Szent Margit. A püspök-költő Janus Pannonius. A mohácsi tragikus csatavesztés. Apátságok: Cikádor, Bata, Szekszárd. Csataok: Ozora, Simontornya, Szigetvár. Csernyédi megyegyűlés... a vallásháborúk, világháborúk, ki-, és betelepítések... Mennyi és mennyi dicső és vérzivataros eseménye a pécsi egyházmegyének! De nem a történések a fontosabbak, hanem a bűnbánó és a másik emberrel kiengesztelő szív, a béke és a megbocsátás, a hála és az együtt örvendezés.

No, de ereszkedjünk még lejjebb.

Ha még közelebb toljuk vizsgálódásunk lencséjét, településeket látunk, ma élő keresztény és keresztényen testvérekkel. Az ünnepet ők fogják tartani: minden falu és város külön-külön és együtt. Csak úgy, ha pap, lelkész, polgármester, sekrestyés, kántortanító és hittantanár, imádkozó öreg néni és lelkes gyerek összefog és megemlékezik szülőfaluja és városa emlékezetben élő vagy majdnem elfeledett nagy őseiről. Valljuk be: bele kell hatolnunk nagyjaink génuszába, meg kell éreznünk lelkük mozgá-

sát, mert szükségük van az ősök szívdobbanására ahhoz, hogy szellemünk levegőt, gondolkodásmódunk kitágult horizontot, életünk jövőbe vetett reményt kapjon. Ily módon szívünk egy ellenkező út-vonalon indul el, mint a kinagyított múhold felvétel: saját életterén felülemelkedve képes lesz nem csak a családja, hanem települése, felekezete, azután megyéje, egyháza, nemzeté, végül az egész emberiség sorsáért, boldogulásáért, üdvösségéért dobogni és dolgozni. •

Évről évre többen...

Hatvanezerrel emelkedett
2008-ban azok száma, akik
a Magyar Katolikus Egyháznak adják
személyi jövedelemadójuk 1%-át.

A növekedés
Egyházunk életterejét jelzi.

Köszönjük!

Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

Laus Quinqueecclesiae

Pannónia Janus-arcú költőjére emlékezve

Bognár Attila

Nemo religiosus et poeta est.
(Galeotto Marzióhoz 22. sor)

Julius Caesar De bello Gallico című művét nyögvenyelősen fordítottuk a gimnáziumban. Ahhoz képest a középkori kódexek szentek életét bemutató írásai nyelvi szempontból mesekönyvek. Janus Pannonius műveit fordítani nem könnyű feladat. Eljön még az Ő személyes reneszánsza, mikor művei életre kelnek. Mikor a bőbeszédű, fecsegő kort a szűkszavúság, a kímétség vált fel, mikor a forma csak a tartalom hordozója és azáltal lesz értékes, mit hordozott és a világnak átkezeséből felmutatni érdemesnek ítélt.

A kibeszélő show-k világának mannája, a jól megmondom a frankót kioktató írott, nézett médiumok által sugal-

mazott gigamodern-posztmodern polihisztor és polihisztériás ember fényévnyi távolságra van a humanizmus eszmeiségétől. Erről a korról szólni nem egy egyszerű mutató. Az államilag preferált reneszánsz év talán-talán képes valamit megmutatni abból a csillogásból ami a magyar királyi udvart és köreit jellemezte a XV-XVI. században. Milyen kor is ez, melyben Janus Pannonius élt, alkotott?

A skolasztikus statikusság ereje épp a szisztematikus diszciplínák kialakulását eredményezte. Épp a teológia egészére adott reflexiók azok, amik útmutatásul szolgálnak a következő korok keresői számára. Majd következik egy új kor, új ideológia. A reneszánsz ideológiája a humanizmus. Ebben a múltba tekintésben találja meg a kor azt az emberközpontúságot, szépség ideált és szépség kultuszt, a teljes ember kibontakozásának lehetőségét,

a földi boldogság utáni vágy kifejezését. Olyan eszmények, mint szerelem, barátság közkedvelt kifejezési eszközökké lettek. A klasszikus kor eszményére épülő tudós magatartás mögött a görög-római antik világ alapján megismerni az adott kort. Az európai műveltség elterjedését a latin nyelv segítette. A humanizmus ideálja a sokoldalúan képzett ember. Olyan mérce lett mint arányság, a valósággal harmonizáló ideális szépség, a rész és egész összeillő viszonya, képek, metaforák, melyek alapja és mércéje már nem az Isten, hanem a természet. Míg a reneszánsz ideál kiteljesedett a különféle művészeti ágakban, addig a humanizmus merőben irodalmi műfaj maradt. A latin nyelv hordozójává

és kifejezőjévé vált e kornak. A külföldi egyetemeken végzett növendékek az új stílusjegyekkel tértek haza, többnyire a királyi udvarokba, így az eszmék közvetlenül jutottak el hozzánk is. Kezdetben Vitéz János püspök tevékenysége képviselte Magyarországon a humanista szellemiséget, aki Hunyadi János bizalmasa és kancellárja volt. Janus Pannonius anyai nagybátyja küldi ki Észak-Itáliába tanulni. Tizenegy év tanulmányi esztendő után huszonnégy évesen tér vissza hazájába Magyarországra. A csípős epigrammák világán át, az elégiák szomorú hangja segíti, hogy a sajátos hangú és hangulatú költeményei a közvetlenül átélt események mementói legyenek. A váradtól való búcsúzás élménye, a püspöki székhely hatása a gyermekre, az ott töltött idő, játékok, a táj szépsége olyan líra, amelyben az érzelm hatására születik a forma. A dunai árvíz szörnyősége éppúgy váratlan esemény, mint a kora tavasszal kirügyezett mandulafa csak külső váz, hogy kifejezze vízióit tágabb értelemben mindarról a világról, amit megismert és amelynek fejlődéséért kötelezettséget vállalt. Magyar és egyetemes világirodalmunk szüntelen változásának eme szakaszába illeszkedik bele Janus Pannonius munkássága, aki mint az európai humanizmus kitűnő képviselője visszavonhatatlanul és örökre beleírta magát e kor nagyjai közé. Benne egyesül mindaz ami európai és magyar. S mert Istentől nem szakadt el, egyesült benne a földi és a mennyei világ is. A magyar líra megteremtője úgy lett, hogy soha egyetlen egy sort le nem írt magyarul.

Borsos Miklós szobrát szemlélem. Valamit látni akarok belőle, e hatalmas költőfejedelemből, egyházból, diplomatából, aki mindig látó volt és láttatott, túlvilágit és evilágit. Valóban, ahogyan írja senki sem lehet költőként vallásos, mert nem elég, istenivé kell lennie. •

Janus Pannonius hitvallásai

Ivasivka Mátyás

„Ha Janusnak maradt egy kevéske ideje, azt teljesen a teológia szent tanulmányozására fordította, mert meggyőződött arról, hogy a vallás első feladata Isten megismerése, mert amint Hermész mondja: az istentisztelet azonos Isten megismerésével...”

Galeottó Marziót (1427-97), Janus Pannonius jó barátját, az olasz humanizmus jeles képviselőjét, később Mátyás király világhírű könyvtárának, a Corvinának könyvtárosát idéztük.

Vajon miért szükséges a mostanában újratemetett költő, diplomata, a pécsi egyházmegye 26. püspöke méltatásakor hangsúlyozni Isten-hitét, az egyházhoz való ragaszkodását? Hiszen egy papi ember, aki ráadásul főpapi tisztséget viselt, megkérdőjelezhetetlenül hívó kell, hogy legyen. Ez olyan természetes, mint vágyakozásunk a tiszta levegő, a tiszta ivóvíz iránt. A dolog azonban nem ilyen egyszerű. Ismeretes, hogy a mögöttünk hagyott, mintegy háromnegyed évszázadban három jeles évforduló kínálta a lehetőséget a püspök-költőre történő emlékezésre. Az elsőre 1934-ben, a pécsi Janus Pannonius Társaság kezdeményezésére került (volna!) sor, Janus születésének 500. évfordulóján. A nagyméretűnek szánt megemlékező rendezvények előkészületei már az utolsó stádiumba jutottak. A Társaság elnökét, a jeles író, Surányi Miklóst idézzük: „Pécs városát Janus Pannonius városává tesszük!” A tervek közt szerepel a főpap szobrának felállítása (Pátzay Pál vállalta elkészítését), emléktábla-avatás, utca elnevezése, ünnepi közgyűlés, az Attikai éjszakák című szabadtéri játék bemutatása stb. Jóllehet már lecsengőben volt a hazánkat is keményen sújtó gazdasági világválság, mégis az anyagiak elégtelen volta miatt zátonyra futottak a gyönyörű tervezetek.

Közel négy évtizeddel később, 1972-ben, Janus Pannonius halálának 500. évfordulóján kínálkozott újra lehető-

ség a megemlékezésre. Kétségtelenül európai méretű eseménysorozat – tudományos ülésszak, Borsos Miklós szobrának felállítása, irodalmi és zenei rendezvények sokasága, színházi ősbemutató (Farkas Ferenc Eck Imre ko-reográfiájával színre vitt Panegyricus című balettje), kiállítások, új könyvkiadványok – helyszíne volt városunk. Ámde – és itt kapcsolódunk tanulmányunk címéhez – 1972-ben a párt-diktatúra nyomása alatt élt az ország, az egyház, a kulturális élet; a tudományos értekezésekben, cikkekben, előadásokban jószerevével alig-alig esett szó Janus Pannonius főpapi tevékenységéről. E tanulmány írásakor ismételtén végiglapoztam a korabeli újságcikket, tanulmányokat; bizony, nem egy akadt köztük, mely egekig magasztalta a poétát, a politikust, ám egy árva szóval nem említi, hogy Janus az 1009-ben Szent István királyunk által alapított pécsi egyházmegye első embere volt! (Mintha például Petőfi Sándor méltatásakor teljesen figyelmen kívül hagynánk, hogy koszorús költőnk egyúttal egyik vezéralakja az 1848-49-es szabadságharcnak is!) Szinte ugyanazt a diszkriminatív tendenciát tapasztalhattuk 1984-ben is, Janus születésének 550. évfordulóján. De még ez sem volt elég. A kommunista – és a mai napig a posztliberális irodalomtörténész tankönyvekben is. Pécs püspökét afféle vallástalan, egyház-ellenes, mármár ateista személylyé degradálták. Vajon mire építették, építik sanda szándékú teóriájukat? Kétségtelen, hogy Janus Pannonius (eredeti nevén Csezmeicei vagy Kesincei János) itáliai diákéveiben szép számmal papírra vetett csipkelődő, gyakran erotikus tartalmú, pajzán epigrammákat is. Ezeket diáktársai ösztönzésére írta a még kifforrotlan, kamaszkorú költőpalánta,

ezzel követve a kor Európa-szerte elterjedt extravagáns szokásait. Jeles irodalomtörténészünk, Huszti József korhú adatok alapján kimutatja: „Janus egész élete, tehát ifjúkora is, tiszta volt!”

És még valamit helyére kell tennünk: a költő egyik versében („Kigúnyolja Galeotto zarándoklását”) ezt írja: „Nemo religiosus et poeta est”, azaz: „Mert hívó ember költő nem lehet.” A fent említett irodalmár-kör tagjai Janus

neoplatonista, íteista jellegű beütésére utalnak ezzel kapcsolatban. Pedig ha alaposan szemügyre vesszük a költemény címét, azt a célt, amelyért a verset írta, könnyen rájöhethetünk arra, hogy Janus csupán a „zagyva, hiszékeny csöcselék és a kísérletek által űzött bal-

ga népség” álszent voltára akarja figyelmeztetni jeles barátját. A „religiosus” szó jelenthet vakbuzgót, hiszékenyt is.

E félremagyarázható megnyilatkozásaival szemben döntő többségben vannak hitének veretes bizonyítékai. Például „Az Atya- és Fiú isten tanácskozása az emberiség elvesztéséről” című vers, melyben az Ómagyar Mária-siralomból sugárzó Mária-kultuszra utal azzal a meglátással, hogy az emberiséget bűneik miatt elpusztítani szándékozó Isten, Mária közbenjárására nem veszejt el. Egyik legcsodálatosabb költeményében (Búcsú Váradtól) Szent László királyunknak állít megkapó emléket.

Egyik legtisztább, legművészebb verse az Oltáriszentségről szól, Töredék címmel. Geréb László fordításában idézzük a befejező sorokat:

„Nyújtja magát Krisztus minékünk, testét adományul

S győz igazán rajtunk ő, amidőn a miénk.

Mennyit adott ő már, a kegyes! Hát adhat-e többet?

Hogyha magát nyújtá is végre áldozatul!”

1463-ban elhunyt édesanyját, Vitéz Borbálát búcsúztatja el sirató elégiájában. Puritán egyszerűséggel mondja el a költő-püspök egész életét, melynek odaadó részese volt az elvesztett édesanya. Sírjánál ünnepi papi köntöst öltve mutatja be a misztikus áldo-

zatot. Nincs kétsége, hogy anyja a mennybe jutott, hiszen büntelenül élt, példát mutatott istenfélő életével. Majd elénk villantja az utolsó ítéletről vallott keresztény felfogást: „S újra találkozzunk, amikor majd jó az ítélet, Angyal, harsona szól s zendül az ég meg a föld.” (Geréb László fordítása) Bizonyára több ízben is megszólal az újratemetés kapcsán – s ez lesz a harmadik Janus Pannonius életművéhez

fűződő nagy pécsi esemény – Tillai Aurél méltó kórus-feldolgozásában a Pro pace (A békéért) című megrázó erejű költeménye, mely az emberiség örök vágyakozását tükrözi. A pécsi Csorba Győző fordításában idézzük a záró sorokat: „Adj nekünk, jóságos Atyánk, békét valahára, Múljanak el tőlünk a bajok s a halál riadalma!” •

Biblia és liturgia – III.

A liturgikus cselekmény magyarázza az Írást

Kajtár Edeárd

Századokkal ezelőtt, a nagy kémiailag felfedezések korában gyakori kísérletezési mód volt, hogy ugyanazon elemet különböző anyagokkal hozták kapcsolatba (hevítették, vízbe tették stb.), hogy megfigyelhessék a vizsgált elem viselkedését, tulajdonságait, melyek a különböző hatások alatt mások és mások voltak. Az egyes, egymástól eltérő liturgikus ünneplések során ugyanazon szentírási igék is más és más mélységet tárnak fel magukból. Például a kánai menyegző evangéliumi szövege (Jn 2, 1-11) megtalálható karácsonyi időt követő vasárnapon, az évközi 2. vasárnapon, de elhangozhat a házasságkötés szertartásában is. Vagy a Szent István királyunk ünnepén, augusztus 20-án elhangzó evangélium az okos emberről, aki házát sziklára építette, megtalálható választható evangéliumi szakaszként a házasságkötés liturgiájában, továbbá advent első hetének péntekén, az évközi idő 9. vasárnapján (pünkösöd után), illetve az évközi 12. hét péntekén is (valamikor júniusban). Ugyanazon Ige más tanítást hordoz Szent István ünnepén, adventben, egy kora-nyári vasárnapon, illetve egy hétköznapi misén.

A Jó Hír júniusi számában már írtam arról, hogy a Szentírás szövegei számos műfajt tartalmaznak, így na-

gyon változatos az egyes részletek keletkezése is; a legtöbbjük élő szövegkörnyezete, vagyis ahol, vagy amely helyzetben egy hallgató ihletettsége alatt lejegyzésre került, az valamilyen istentiszteleti cselekmény, illetve a kész szöveget, például Szent Pál egy-egy, az ünneplő közösség számára írt levelét a közösségi összejövetelen, vagyis a liturgián olvasták fel, vagy idéztek belőle. Régi elve a szentírás-magyarázatnak, hogy hagyjuk az Írást beszélni, s ne próbáljuk meg a saját gondolatunkat, értelmezési elképzelésünket ráerőltetni a szövegre, illetve feltétlenül megtalálni benne azt a jelentést, amit meg akarunk benne találni, mert nem jellemző, hogy az Úr is azt akarja mondani nekem, amit én eleve hallani akarok. A zsidó rabbik máig használt módszere az Írás magyarázatában az „Ige magyarázza az Igét” elv, mely szerint az olvasónak/hallgatónak türelmesen kell várakozni arra, hogy az Írás vele kegyet gyakoroljon, s megnyíljon.

Egyik vasárnapi szentmisénkben hangzik el a mise felajánlási könyörgésében, hogy minden szentmisében „az üdvösség műve folytatódik”, vagyis minden liturgikus cselekményben, legyen az szentmise, házasságkötés,

keresztelő, temetés stb. a krisztusi megváltói mű (keresztthalál, feltámadás, Lélekárasztás) most történik. Mi most ott vagyunk egyszerre a keresztnél, az üres sírnál, s a pünkösdi Lélekáradáskor. Mindig most ünneplünk, mindig most hangzik el az élő Ige is (az Ige mindenkori elevenségéről lásd az augusztusi számunkban írt gondolatmenetet), s e jelen pillanat nem olyan mint a tegnapi. A jelen körülményekben, a jelen történeti helyzetben, a jelen lelkiállapotomban a felcsendülő Ige, még ha sokszor hallottam is már, mást tár fel nekem magából, másként hat rám. Valójában az Ige örök és változatlan, én változom közben; a változatlan, örök Ige a saját mélységeimet mutatja meg, a saját, gyakorta önmagam előtt sem ismert világomat tárja fel, mutatja meg egy vasárnapon, egy adventi hajnali misén, a saját házasságkötésemkor stb. Az adott, mindig jelen idejű liturgikus cselekmény adja mindenkori az Írás magyarázatának magját, s nem az igehirdető pap, akármilyen jól felkészült is legyen. •

a változatlan örök Ige a saját mélységeimet mutatja meg

LINKAJÁNLO
www.pecs.egyhazmegye.hu

Az áhítat és a vigasztalás forrása

Beszélgetés Nagy Lajossal a Szentírásról

Haider Márta

Nagy Lajos családjával Dunaföldváron él, az egyházközségi képviselő testület tagja, rendszeres látogatója a felnőtt hittannak, felesége a Szent Mónika közösség tagja, és mint házaspár a Házás Hétvégés közösség összejöveteleinek is látogatói.

Miért tartod fontosnak a Biblia évének meghirdetését?

Nekünk, hívóknak, szinte valamennyiünknek a polcán megtalálható a Szentírás. Aztán az idő múlásával, új könyvek érkezésével hátrább sorolódik, vagy a kupac aljára kerül. Így volt ez nálunk is. Jobbára csak akkor kerestük, ha a gyerekeknek szükségük volt rá a hittanlecke elkészítéséhez. Nem került életünkben az Őt megillető helyre, talán lehetünk még ezzel így egy páran. Gondolom, a Biblia évének meghirdetése az ilyen állapotok megszüntetésére is felhívja a figyelmünket. Saját érdekünk a Szentírás szavai szerint élni, de hitünk megvédése szempontjából is szükségesek az ismeretek. Ha már megszólítottam, az utóbbival kapcsolatban, hadd meséljem el közelmúltbeli élményemet. Egy régi jó barátom csalt be magához, hogy beszélgessünk már egy kicsit, hiszen oly ritkán találkozunk. A beszélgetés közben aztán provokatívan megkérdezte tőlem: jársz-e szentmisére, és tudod-e azt, hogy Szent Pál nem is volt apostol, ahogyan azt a templomban mondják? Becsapnak benneteket! Mit mondjak, leforrázva ültem ott, legyőzöttnek éreztem magam, ily egyszerű kérdés megválaszolásában is. Számon kérte rajtam a Biblia olvasását! Milyen igaza volt! Ha olvastam volna Pál Korinthusi levelét, milyen könnyen válaszolhattam volna neki, esetleg meg is győzhettem volna. Ebben a levelében Szent Pál elmondja, hogy nem méltó az apostoli név használatára, hiszen ő Jézus követőit üldözte. Ezek szerint őt már életében apostolként tisztelték.

Mikor kaptad életed első Bibliáját?

Úgy emlékszem, a hittan órákon kaptam az első bepillantást a Bibliába. Dr. Csögl János, akkori plébános urunk érdekes előadást tartott az Ószövetségből, különösen nagyon tetszettek a filiszteusok elleni küzdelmek, Sámson, majd a királyok történetei. Akkoriban még az osztály többsége járt hittanra, és ha látni lehetne akkori önmagunkat, bizonyos vagyok benne, hogy tágra nyílt szemű, tátott szájú, érdeklődő gyerekeket látnánk vissza. Emlékszem, hogy akkoriban kaptam egy hatalmas képes Bibliát, amit a párna alatt tartottam. Este lefekvés előtt szívesen forgattam, nagyszerűek voltak azok a csodálatos képek, amelyekkel illusztrálták a történeteket. Az Ószövetség megismerésében ez az időszak volt a meghatározó.

Melyik a legkedvesebb könyved a Szentírásból?

Egy alkalommal Petkó Tamás atyával arról beszélgettünk, hogy a Biblia éve alkalmával a szentmiséken az olvasmány előtt lehetne pár szót szólani az aznap felolvasandó szentírási részek keletkezéséről, történetéről, szereplőiről, megpróbálni azt minél teljesebbé tenni a hallgatók számára. A plébános atya megkérdezte tőlem, hogy lenne-e kedvem ezt elvállalni. Igent mondtam, mert hasznos dolognak tartottam. Így kerültem közelebb az apostoli levelekhez, különösen a Római levélhez. Luther, még Ágoston rendi szerzetesként egy helyen azt írja róla, hogy ez a levél az Újszövetség igazi fődarabja, a legtisztább evangélium. Máshol pedig azt olvasni, hogy Arany-szájú Szent János Bizánc pátriárkájaként hetente kétszer felolvastatta magának. Ilyen előzmények után kit nem csigázna fel a kíváncsiság. A levélből, ha számomra ki kellene emelni

„Ne szolgáltassatok magatoknak igazságot, hanem hagyjatok teret az Isten haragjának!”

valamit, az Istennek tetsző életre való felhívást húznám alá.

Itt tömören, könnyen érthetően beszél a hívekhez, és hív egy új életre mindannyiunkat. Ezen a részen elhangzik egy figyelemztetés is, ami nekem különösen tetszik, így szól: Ne szolgáltassatok magatoknak igazságot, hanem hagyjatok teret az Isten haragjának! Szent Pál újra fogalmazza azt, amit Jézus a földön elmondott. Az apostoli levelet olvasva még nagyon megragadott az ősegyház megalakításával járó gondok, problémák felelevenítése. A munka szinte emberfeletti, hála is ritkán jár érte. Van helyette fogság, botozás, megkövezés, hajótörés, éhezés és szomjazás. Csak a legkiválóbbak bírják! Ráadásul az első gyülekezetek is küszködtek a hitelhagyás problémájával. Ezek a történetek szerintem nem állnak távol a mai idők problémáitól sem, bennük minden élet- és tárgyyszerű.

Hogyan ajánlanád a Szentírást elolvasásra?

A Szentírás olvasásának ajánlásához hadd hívjam segítségül Dr. Hahn István szavait: „Őseink megannyi nemzedéke számára tudás és erkölcs, megismerés, áhítat és vigasztalás forrása volt a Biblia: mi most élők, mindannyian, egy évezredekkel ezelőtti múlt szellemi erőfeszítéseinek, gondolatainak és élményeinek, tudásának és megismerésre való vágyakozásának tiszteltreméltó emlékéit becsüljük benne.” •

Az embereknek meg kell érezniük Isten szeretetét

Gyerekek a Bibliáról

Haider Márta

Petkó Tamás dunaföldvári plébános atya hittanosaival beszélgettem, ők vallottak a Bibliával kapcsolatos élményeikről. Sebestyén Tímea és Kövics Enikő hatodik osztályosok. Névény Lilla és Simon Balázs már bér-málkozásra készülnek.

A keresztény egyházak az idei évben meghirdették a Biblia évét. Mit gondoltok erről, miért fontos ez?

Enikő: Nagyon fontos, mert így a templomba járó hívek felfigyeltek a Bibliára. Reménykedjünk, hogy egyre többen fogják olvasni, és ezáltal újra megérik Istennek a feléjük áradó szeretetét.

Tímea: Így nem csak a hittant tanuló gyerekek, hanem a felnőttek is többen foglalkoznak a Bibliával.

Lilla: A Szentírás az egyház tanításának alapja. A hívők elhanyagolják, keveset olvassák, a napi gondok miatt egyébként is kevesebb idejük jut az olvasásra. De ha felhívják az emberek figyelmét, hogy mennyire fontos Isten szava az életükben, talán többen kézbe fogják venni. Ha nem is olvassák többen, legalább eszébe jut az embereknek, hogy olvasni kellene. Az idén én is többen forgattam a Szentírást. Tamás atya ötlete volt, hogy minden vasárnap a szentmisék előtt olvassunk fel a Szentírásból egy részletet, Szent Lukács evangéliumát választottuk. Így Jézus örömhírét hallgatják az emberek a szentmisék előtt.

Balázs: Így talán otthon is többen fogják olvasni.

Mikor ismerkedtetek meg a Bibliával?

Enikő: Még egészen kicsi voltam, amikor kaptam egy Képes Bibliát, akkor még olvasni sem tudtam, de a szüleim elmesélték a képekhez kapcsolódó történeteket. Most már én is olvasom, és az olvasás még inkább felkelti a bibliai

könyvek iránt az érdeklődésemet.

Tímea: Én is ovis koromban nézegettem a Képes Bibliát, és anyukám mesélte a történeteket.

Lilla: Nagymamám tanított még kis-koromban imádkozni is, és ő mesélt bibliai történeteket, de a hittanórán is beszéltünk róla. Aztán egyszer karácsonyra én is kaptam egy Képes Bibliát és bibliai kifestőket.

Balázs: Első osztályos voltam, amikor édesanyámtól kaptam egy Képes Bibliát, és szívesen nézegettem.

Milyen történeteket szerettek a legjobban olvasni a Bibliából?

Enikő: Nem tudok egy történetet kiemelni, mert sok kedves történetem van. Ilyenek az égből hullott manna, a kánai menyegző, ahol Jézus a vizet borrrá változtatta, a tékozló fiú története, a teremtés története. Akármelyiket olvasom, vagy hallgatom, Jézus szeretetét közvetíti felém.

Tímea: Lukács evangéliumából nagyon megragadott az 5, 17 fejezet, amikor Jézus meggyógyít egy bénát. Azért kedves nekem ez a történet, mert megmutatja, hogy milyen mély hitük lehet az embereknek. S akinek mély hite van, annak semmi sem lehetetlen, az ilyen ember élete minden nehé helyzetében, még ha pillanatnyilag kilátástalannak, reménytelennek tűnik is, akkor is megtalálja a megoldást. Isten minden nehézség ellenére megsegíti az embert.

Lilla: Az irgalmas szamaritánus története ragadott meg nagyon, amit éppen egy hónapja olvastam fel. Megtanított arra ez a történet, hogy bárkinek legyen szüksége segítségre, ha tudunk, ha módunkban áll, akkor kötelességünk segíteni rajta. Ez a keresztény ember dolga, ezzel tudunk a legjobban tanúságot tenni Jézusról.

Balázs: Jézus feltámadása kedves részlet nekem, mert ezáltal ajándékozott meg Isten minket az örökélettel.

A szentmiséken fel szoktátok olvasni az olvasmányt és a szentleckét. Mit jelent ez számotokra?

Tímea: Számomra a Szentírás útmutatást jelent az életre.

Lilla: Hittanra óvodás koromtól járok, ministrálni pedig két-három éve kezdem rendszeresen. Tamás atyától mindig megkapjuk előre, hogy ki, mikor, mit fog felolvasni, és erre előre tudunk készülni. Jó érzés továbbadni a példabeszédeket, arra gondolok olvasás közben, hogy talán másoknak segíték.

Balázs: Számomra öröm és megtiszteltetés, hogy felolvashatok.

Hogyan ajánlanátok a Szentírást osztálytársaitoknak elolvasásra?

Enikő: A Szentírást nem lehet regényként olvasásra ajánlani. Van egy DVD-ém a bibliai történetekről, amit szívesen kölcsönadok másoknak. S ha valakinek megtetszik, felkelti az érdeklődését, akkor ajánlom, hogy olvassanak még

el részleteket a Bibliából.

Tímea: Kisgyerekeknek képregény formájában ajánlanám, talán úgy jobban felkeltene az érdeklődésüket a Szentírás iránt.

Lilla: Jézus példabeszédeit ajánlanám, hogy olvassák el. Eligazítást, útmutatást adnak életünk legkülönbözőbb helyzeteiben, segítenek bennünket a helyes döntések meghozásában.

Balázs: A nagyobbaknak az evangéliumokat ajánlanám elolvasásra. A szó jelentése örömhír. S annak az örömnak a hírét, hogy Jézus földi életünkben velünk van, Rá mindig számíthatunk minden embernek meg kéne ismernie. •

„akinek mély hite van, annak semmi sem lehetetlen”

Mária oltalmában

Beszélgetés Paskai László bíborossal

Kajtárné Tiborcz Mária

Az első köztéri szobrok között található Tamásiban a Napba öltözött Asszony szobra, ami 200 éves. A háborúk során megrongálódott, és 1956-ban a köztérről a tamási templom kertjébe került a szobor.

A restaurált szobrot dr. Paskai László nyugalmazott bíboros áldotta meg szentmise keretében.

A Főpásztor homíliájában Mária üdvösség-közvetítő szerepét hangsúlyozta ki Nagyboldogasszony ünnepén. Figyelmünket ráirányította a lelki gyógyulás folyamatára, hiszen 150 éve jelent meg a franciaországi Lourdesban a Szűzanya.

E jeles alkalomból még többen zarándokolnak a kegyhelyre, Mária közbenjárását kérve. Paskai László Agostino Gemellit idézte: igazán az érintett meg, hogy a fizikai betegek, kik nem nyertek gyógyulást, azok más fényben, mégpedig az üdvösség fényében látták meg életüket. Itt megtanulják a betegek, hogy nem a legrosszabb dolog a betegség. Továbbá vallják, hogy az Istenanya azoknak adja meg a gyógyulást, akiknek nagyobb szüksége van rá.

A prédikáció záró gondolata: Mária Pünkösöd napján együtt imádkozott az apostolokkal. Most is velünk imádkozik hívekkel és közben jár értünk. Az isteni gondviselésnek köszönhetjük, hogy nekünk magyaroknak Isten egy olyan szent királyt adott, aki égi királynőt választott hazánk számára. Szent királyunkat augusztus 20-án ünnepeljük, kit az Úr Nagyboldogasszony napján hívott haza az örök dicsőségre.

Az ünnep kapcsán most, hogy visszatekintünk Magyarország 1000 éves historizmusára. Bíboros úr hogyan látja Szűz Mária történelmi szerepét nemzeté életében, és miként látja Szűz Mária közbenjárását népéért?

Amikor kérésről, közbenjáró imáról van szó, akkor azt nem úgy kell keresni és megérteni, hogy pont az, amit kértünk az ugyanúgy teljesedett-e, vagy sem hanem az Isten kezében vagyunk.

Itt azt említeném meg, hogy volt 150 éves török megszállás, a tőlünk délre lévő országokban mennyi mohamedán hívő lett, Magyarországon nem lett mohamedán. Megmaradtak a kereszténység mellett. És ebben is meg lehet találni, hogy Valaki vigyázott ránk. Szűz Mária közbenjárása nem azt jelenti, hogy most szabadjára van engedve minden, mert vakmerően lehet benne bízni. Isten részéről sokféle büntetését is magával hozza a magyarság bűnéért.

Mi édesanyák sokat fohászokunk Máriához, mint Isten anyához. Miként állítja Ön elénk példaképnek a Szent Szűzet?

Az Ő életében van egy olyan tényező, miként állandóan igent mond Isten akaratára. Szűz Mária mennybevételének jeles ünnepén hívek különböző kegyhelyeket keresnek, mint pl. Mátravébély-szentkút vagy egyházmegyénk ősi zarándok helye Máriagyúd, hogy egy átimádkozott helyen Istennel találkozzanak.

Miként látja, milyen hatással van a zarándokok lelki életére egy ilyen zarándok nap?

Nagyon biztató és föl-emelő az ember számára, hogy ma is sokan összejönnek Máriát tisztelni. Legutóbb, amikor Mátravébély-szentkúton jártam, 30-40 ezer ember volt a kegyhelyen és gyalogos zarándokok érkeztek Szécsényből.

Az ember nem tud

mindig buzgón imádkozni. Ezek a zarándok napok segítik át a hívőt a mélypontból.

A Mária tisztelet tartalma, mint már említettem „legyen nekem a Te Igéd szerint” hallgatni arra, mit az Isten kíván, ami útmutatás ad nekünk, amit parancsol nekünk és azt kövessük.

A másik, pedig a mai ünnephez kapcsolódik, kitekint erre a tényre, hogy példakép mindnyájunk számára, hogy mi is a zarándok utunk végén oda tudjunk eljutni. Egyszerű szóval kifejezve, hogy imádságainkban, kéréseinkben, de törekvéseinkbe is szerepeljen, hogy az üdvösségre tudjunk eljutni és mások megtéréséért is tudjunk dolgozni és imádkozni. •

ÍZELÍTŐ A PÁLOS BARÁTI KÖR PROGRAMJAIBÓL

November 8-a, szombat 15.00 óra: A Pálos Baráti Kör következő találkozója, melyet a Baráti Kör lelki délutánja keretében tartunk meg november 8-án, szombaton délután 3 órai kezdettel templomunk hittantermében. Az elmélkedéseket a kármelita lelkiség jegyében Dr. Takács Nándor püspök úr tartja. A lelki délutánt az este 6 órakor kezdődő szentmise zárja.

November 9-e, vasárnap 18.00: Ünnepi szentmise, melynek keretében tartjuk meg templomunk búcsúját. A szentmise főcelebránsa Dr. Takács Nándor püspök úr, nyugalmazott székesfehérvári megyéspüspök lesz.

GITÁR 2007

Nagy Mária

Idén is megrendezte a Székesegyházi plébánia az Ifjúsági tábort aug. 6. és 15. között, ezúttal Tamásiban. Árpádházi Szent Erzsébet élete volt a szakmai blokkok kerete, amin belül az akkori, de ma is aktuális témákkal foglalkoztunk, többek között - kereszténységünk megélésével a mindennapokban, a házassággal, az engedelmességgel, a szolgálattal, a szegénységgel, az imádságos élettel, valamint a halállal és a gyásszal.

Csoportbeszélgetéseken, kiscsoportos foglalkozásokon mondhattuk el gondolatainkat, oszthattuk meg élményeinket, tapasztalatainkat.

Kirándulás, strandolás, sportprogramok, kézművesfoglalkozás színesítették a szakmai blokkok adta keretet. Voltunk vaddisznóleszen a Gyulajhoz

közeli erdőben, belepillantottunk a vízimadarak világába a Pacsmagi tavaknál. Természetesen éjszaka is túráztunk a Tamásihoz közeli horgásztavaknál, s a Várhegyen lévő kilátóból néztük a napfelkeltét.

A simontornyai plébánián tartott beszélgetés után imádkoztunk a templomban, ahol rögtönzött kis hangversenyt is kaptunk, és a várban történelmi sétát tehattunk.

Megtapasztalhattuk a szolgálat örömét – a takarításban, a közeli turistautak személtelenítésében, a fahordásban.

A közeli erdőben tartott lelkinap meditációs imádságával, csendjével erősíthette meg bennünk, hogy Szent Erzsébet követése mennyire időszerű.

Rosner Zsolt atya tábori szolgálata során elmélyítette bennünk a zsolozsmázás fontosságát, szépségét. Az általa vezetett reggelenkénti és esténkénti

zsolozsmák és a tamási templomban tartott szentmiséi igen emlékezetesek maradnak szívben-lélekben egyaránt, mert megerősítette elkötelezettségünket, küldetésstudatunkat

Vasárnap a szentmisét követően megismerkedtünk a helyi fiatalokkal, a napot pedig tánccal zártuk, belekóstolva a középkor táncaiba is.

Az utolsó estén egymástól láthattunk humoros előadásokat: hogyan találja meg a királylány a párját; milyen egy Erzsébet-korabeli híradó; és előadásra került a „Tamási gombadal” is. A hagyományos tábortúzzal folytatódott az éjszakába nyúló este: dalokkal, játékokkal, tánccal.

A színpompás napfelkeltekor imádkozott zsolozsmában és a zárószentmisében mondtunk köszönetet, adtunk hálát Istennek az együttlétért, a szervezőkért, a táborért. •

OKTÓBER 31-NOVEMBER 2.

SZERETNÉK ÁLDÁS LENNI MÁSOK SZÁMÁRA

Kísérő: Csókay Károly SJ

Sokan nem tudják, hogy Isten mit hozhatna ki belőlük, ha teljesen rábíznák magukat Gondviselésére. Ez egy lehetőség számodra a lelkigyakorlaton, és ezzel áldás lehetsz mások számára is. Jézust földi életében sokan hallgatták és lelkes követői lettek. Benne igaz barátokra és mesterre találtak, aki örömmel töltötte el őket. Ugyanaz a Jézus most téged is hív, képességeid, adott körülményeid, családot, munkád és tevékenységeid közepette. Ez a lelkigyakorlat Szent Ignác módszerével jó alkalom arra, hogy találkozz Vele. Imáidban, szemlélődéseidben meg fogod találni a kapcsolatot Jézussal, aki utat mutat neked és a Szentlélek erővel fog eltölteni. Lesz alkalom belső tapasztalataid megosztására kísérőddel, aki arra hivatott, hogy segítőd legyen, valamint az egymás közti megosztásra is, és ezzel segíteni fogjátok egymást.

NOVEMBER 3-9.

BEVEZETÉS A SZEMLÉLŐDŐ IMÁBA, CSENDMEDITÁCIÓS LELKIGYAKORLAT

Kísérő: Hofher József SJ

Úgy érezzük, hogy imáink fölöslegesen túlterhelte és bonyolulttá válnak? Nem tudjuk lecsendesíteni gondolatainkat, és sokszor belefáradunk, belegabalyodunk problémáinkba? Néha tapasztaljuk, hogy értelmünk is kudarcot vall egy-egy kérdés megoldásában. Ugyanakkor szeretnénk megnyugvást találni, elcsendesedni és vágyunk az egyszerűsége. A szemlélődést, mint a legegyszerűbb ima- és életmódot tanítják immár évszázadok óta keleti és nyugati szerzetesek egyaránt. Az ő tapasztalatuknak ad mai formát Jális Ferenc SJ szemlélődő lelkigyakorlata, akinek útmutatásai alapján itt bevezetést kapunk a csendes, szemlélődő imába. Elsősorban fiataloknak és középkorúaknak ajánljuk, akik sok stressznek vannak kitéve.

Szavak mélyén – Erdő mélyén

Bibliai olvasótábor felső tagozatos gyermekeknek

Rosner Zsolt

A Sásd /Baranyaszentjénő/ Gödre R.K. Plébánia bibliai olvasótáborának célja az volt, hogy megismertesse a gyermekeket az Újszövetségi Szentírás legfontosabb könyveivel, és hogy legyen fogalmuk a könyvek egy-egy lényegi jellemzőjéről és azok sorrendjéről. Minderre a hittanos tanulmányok nem kínálnak elegendő lehetőséget, és a gyermekek családi háttere sok esetben legfeljebb közömbös.

Július végén ezért hitoktatóink, Nyúl Rita és Miklós Róbert, valamint Jusztिंगerné Hir Szilvia és Surján Miklós vezetésével több mint harmincan indultunk neki a felső tagozatos hittantáborunknak, melyet a Zengő lábánál Püspökszentlászlón szerveztünk meg. A gödrei és baranyajenői Önkormányzat nagylelkűségéből kisbusszal juthattunk oda és vissza.

Vezérfonalul a Szent Jeromos Bibliatársulat honlapján megtalálható, Tomka Ferenc által összeállított gyermektábor anyagát használtuk fel. A négy napos program utolsó napját kettébontva alakítottuk ki az öt napos tábor programját. A tizenegy csoportra szétosztott feladatokat és újszövetségi könyveket négy csapatra csoportosítottuk át.

Közösen indultunk Sásdról, ahol a plébániakertben fantáziánk szárnyain visszarepültünk az apostolok korába, derekunkra kötöttük a kötelet annak jeléül, hogy mi is egyszerűen, a jót cselekedve akarunk élni a tábor ideje alatt. Hosszúhetény végétől gyalog zarándokoltunk a tábor helyszínére, Püspökszentlászlóra. Ott elkészítettük a csapatunk címerét, csapatnevet találtunk ki. Aznap megkaptuk a gyönyörű Újszövetségünket, és megismertedtünk az újszövetségi könyvek sorrendjével, azt csoportonként le is írtuk. Utána nagyot számháborúztunk. Többen még sohasem játszottak ilyet.

Bálint Kati a zászlóval úgy elbújt, hogy noha rajta kívül a támadók mindenkit kilóttak, de őt nem találtuk meg. El is terveztük, hogy tartunk visszavágót. Utána vacsoráztunk, majd csapatversenyként erdei pályán kellett megkeresnünk a vezetőink által elrejtett sárga vásznakot, amelyeken a 27 újszövetségi könyv neve szerepelt. A sárga szalagok vezettek minket az esti szabadtéri szentmise helyszínére, ahol gyertyafénynél ünnepeltük Jézus Krisztust, aki jóságos királyként vigyáz ránk. Gitározottunk, imádkoztunk, énekeltünk, majd pedig csapatonként, nagyon vigyázva, hogy senki el ne vesszék, mindössze egy zseblámpával hazasegítettük egymást épségben, vígasságban a meredek erdei úton az éjszakában.

A második napon Pál apostol közösségeit jártuk be: miközben megmásztuk a Zengőt, különböző állomásokon különböző feladatokat készítettünk elő egymásnak csapatonként. Volt a túrának nehéz szakasza, egy helyütt még mezítláb is mentünk ezzel is Jézusra és tanítványaira gondolva, akik így járták Júdea és Galilea városait. A kirándulás után ebédeltünk, majd játszottunk, majd újra számháborúztunk, ezúttal ketten bújtak el úgy, hogy már-már aggódtunk értük. Aztán mindenki megkerült. Délután dalt kellett írunk Pál apostol leveleiről. Mind a négy csoport sikeres átiratokat készített közismert ifjúsági dalokból, de a három lánycsapat megoldásánál is nagyobb sikert arattak a fiúk sok versszakos dalukkal. A szentmise után csendes esténk volt, csoportonként imádkoztunk, megköszöntük napunkat, és egy-egy mécszet tettünk le a tábor keresztje köré.

A harmadik napon akadályverseny elé néztünk, amelyben a katolikus levelek főbb mondanivalójával ismerkedtünk. Számot kellett adnunk arról, hogy mennyire figyelünk egymásra, jószívűek vagyunk-e, hogy merünk-e bizalommal kérni, ellentmondunk-e az ítékezésnek és hiszékenységnak. Írtunk

levelet szüleinknek élményeinkről, amit aztán a táborvezetők postára adtak. Este a táborútnél előadtuk az akadályverseny legvidámabb jeleneteit.

A negyedik napon Szent János apostol leveleinek és evangéliumának fő témáival ismerkedtünk. Aztán vetélkedőben, játékos és kreatív feladatokban mértük össze tudásunkat, délután pedig egy kemény sorversenyen vettünk részt a kastély parkjában. Volt olyan szám, amiben néhányunknak többször is neki kellett indulnia, olyan nehéz volt. Segítettünk a kastélypark gondnokának gazolni, miközben ő mesélt az icipici falucska történetéről. Este a táborútnél bemutattuk a tábor legvidámabb eseményeit, sőt a táborvezetők is előadtak egy vicces híradót a táborunkról.

Az utolsó napon átismételtük mindazt, amit az Újszövetségről tanultunk, gyakoroltuk a könyvek szerkezetét és azt, hogyan kell egy-egy részt megkeresni. Írtunk csapatonként egy-egy levelet Pál apostol példájára osztálytársainknak, szüleinknek arról, hogy mennyire fontos nekünk Jézus Krisztus. Írtunk köszönetet egymásnak azért, hogy volt mit tanulnunk egymástól. Szeretnénk nem elfelejteni azt a szeretetet, amivel egymásra vigyáztunk, figyeltünk ezekben a napokban, noha tizenkét település három iskolájából érkeztünk. Köszönjük az együtt töltött időt vezetőinknek, a tábor előkészítőinek, és azoknak is, akik adományaikkal lehetővé tették, hogy eljussunk ebbe a táborba! •

Áruházi pontgyűjtés

Takács Gábor

A modern társadalom legszélsőségesebb tulajdonságainak emlegetéséhez már hozzászoktunk. Annak hangoztatásához, hogy fogyasztók vagyunk, hogy teljesítményre centrálunk, vagy hogy valamiféle „tömeg” vagyunk már hozzászoktunk, fel sem vesszük. Úgy tűnik azonban, hogy a módszerváltás utáni időszakban a multik egy eddig ismeretlen új társadalom kialakítását célozták meg. Az új attribútum: a pontgyűjtő társadalom.

A lényeg, hogy a fogyasztás nem elégséges. Az új cél, hogy a fogyasztó lelkesen fogyasszon, vagyis jól érezze magát, amikor kiürül a pénztárcája. Az elszegényedés – abszurd esetben (ünnepek előtt) az eladósodás – folyamatát igazi vásárlói eufória kísérheti, ha az ember ajándékot kap, vagy pontokat az otthagyt pénzért. Legalább is ezt gondolják a multik – és jól gondolják. Az akciók, pontvadászati lehetőségek az igazi háziasszonyok lépcsőházi témájává vált. Még az is megéri a multiknak, hogy időről-időre kinyomtassák a kukákban tonnaszámra landoló prospektusokat. Ezekből értesülhet a tömeg egy tagja, a vásárló, a fantasztikus minőségű árukról, amelyeket természetesen fantasztikusan alacsony áron szerezhet meg. Szinte már minden ajándék, éppen csak oda kell menni és szempillantás múlva, a vásárló már is az üdvözültek boldog örömeivel rohanhat a megvásárolt áruval a

hóna alatt tovább. A boldogságot fokozandó, a vásárló markát olyan pontok is ütötték, amelyek – persze a kellő pontszámot elérve – komoly ajándékhoz is juttathatnák. A boldog jövő képét felragyogtatva érdemes a pénzt költenni: senki nem veszi észre, hogy a matematikai kommutativitás a kereskedelem területén már nem érvényesül, de ez mégis mindenkint örömmel tölthet el.

A keserűség azonban igazán azokat a vásárlókat éri, akik céltudatosan vásárolnak és az efféle akciókat is tudatosan választják ki. A közelmúltban az egyik áruházlánc is akciót hirdetett. Az elért 50 pont fejében (egy pontot kapott a vásárló ezer forint levásárolt érték után) az áruházlánc egy táska megvásárlásának lehetőségét helyezte

kilátásba, persze kedvező áron. Sokakat ért azonban Pécssett meglepetés! Az összegyűjtött pontokkal a pénztárnál jelentkezve értesülhettek, arról, hogy a pontjaik nem világítanak. Ugyanis nem elég a pontokat csak úgy gyűjteni, hanem a megfelelő megvilágításnál a pontoknak világítani is kellett.

Miután egyik ismerősöm eljutott eddig a pontig, a pénztáros egyszerűen csak kijelentette: Ezek hamis pontok! Ön hamisította a pontokat! Valóban, ez így is van! Mindez hamis! A csereigazságosság fényében talán ez nem csak hamis, hanem egyszerűen hazug!

Gyűjts pontokat a mennyben, hagyd a multikat a multikra, majd kiirtják egymást, bár tudjuk, hogy a kígyó a saját farkába nem harap. •

POLITIKAI ZSARGONSZÓTÁR

politikai elit: kóros identitászavar
parlamentari ciklus: terápiás időszak a kóros identitászavar kezelésére
parlamentari vita: hullócsillagok háborúja
független képviselő: körzeti megbízott
Magyarország: El-Qurdisztán
parlamentari ellenzék: Dezsavú élmény
parlamentari választások: mindenki önmagáért
a gazdaság dübörgése: tinitusz
szociális háló: amikor mindenki magára gondol, akkor mindenkire gondoltak
önkormányzatiság: kincs, ami nincs
civiliszervezetek: segíts magadon
privatizáció: egyeseknek a korlátlan lehetőségek hazája

ELŐADÁS A BIBLIÁRÓL VÁSÁROSDOMBÓN

A Biblia évében Dr. Székely János esztergom-budapesti segédpüspök, biblikus professzor tart előadást a Bibliáról **október 12-én** vasárnap 15.30 órától Vásárostdombón, az iskola aulájában.

A délelőtti 11.00 órakor kezdődő szentmisét is segédpüspök úr mutatja be.

SZÍNDARAB THURI SZENT MÁRTON ÉLETÉRŐL

Thuri Szent Márton ünnepe lesz a vásárostdombói templomban **november 16-án** vasárnap. Délelőtt 10.30-kor Dr. Korzenszky Richárd OSB tihanyi perjel mutat be szentmisét, majd 15.00 órakor helybéli fiatalok színdarabot adnak elő Thuri Szent Márton életéről.

"Az az én parancsom, hogy szeressétek egymást..."

Jn 15,12

CSALÁDÜNNEP 2008. NOVEMBER 8. GÖDÖLLŐ

a Szent Norbert Gimnázium aulája

40 éve adta ki VI. Pál pápa a Humanae Vitae című enciklikáját, védve a házastársi szerelmet attól, hogy áruvá, fogyasztási cikké fokozzák le. 25 éves a Családjogi Charta, a Család Pápai Tanácsának dokumentuma, amely összefoglalja a család társadalmi szerepének betöltéséhez szükséges alapvető jogokat. 20 éves II. János Pál pápa Mulieris Dignitatem című apostoli levele a nők méltóságáról és hivatásáról. November 6-7-én 15. alkalommal kerül megrendezésre a Családkongresszus Máriabesnyőn. November 8-án pedig Gödöllőn, a Premontrei Gimnázium aulájában egy egész napos család-ünnep lesz. Hívjuk a házaspárokat, hogy ünnepeljünk minél többen együtt, hogy szavunk sokakhoz eljusson bátorításul és figyelmeztetésül!

10:00 **Köszöntés és bevezető gondolatok** - dr. Erdő Péter bíboros, prímás, Esztergom-budapesti érsek

10:30 **Házaspár a zongoránál** - Hegedűs Endre és Katalin zongorázik

11:00 **A Családjogi Charta ünneplése**

A Családjogi Charta üzenete ma is érvényes - Dr. Schanda Balázs egyetemi tanár előadása

Lelkiségi mozgalmak tagjai tesznek tanúságot a jogok és kötelességek érvényesüléséről a család és a közösség életében

11:40 **SZÜNET**

12:00 **Irodalmi összeállítás a családról** - Összeállította Juhász Judit

12:30 **A Humanae Vitae enciklika ünneplése**

A Humanae Vitae enciklika üzenete ma is érvényes - Dr. Tarjányi Zoltán egyetemi tanár előadása

Lelkiségi mozgalmak tagjai tesznek tanúságot az élet szentségének tiszteletéről

13:10 **EBÉD**

14:40 **A Mulieris Dignitatem apostoli levél ünneplése**

Az igazi feminizmus - Tobisch Márta SSS előadása

Lelkiségi mozgalmak tagjai tesznek tanúságot a női méltóság érvényesüléséről a családban

15:20 **Gyerekek énekelnek a családról** - a Kodály Zoltán kórusiskola hangversenye, vezényel Sapszon Ferenc

15:50 **SZÜNET**

16:00 **Hálaadó szentmise a magyar családokért**

Főcelebráns Bíró László püspök, közreműködik a Kodály Zoltán kórusiskola Sapszon Ferenc vezetésével

A családünnepre a Pécsi Egyházmegyből buszt szervezünk, melynek költségéből a püspökség is részt vállal. Részvételi díj 2400 Ft/fő, ami tartalmazza az útiköltséget és az ebédet is. (Gyerekprogram és gyerekvigyázás nem lesz.)

Jelentkezési határidő: 2008. október 30.

Jelentkezni lehet a részvételi díj befizetésével Korom Józsefnél

7624 Pécs, Tábor u. 5. Tel.: 06-30/378-35-69, e-mail: jozsef.korom@eon-hungaria.com

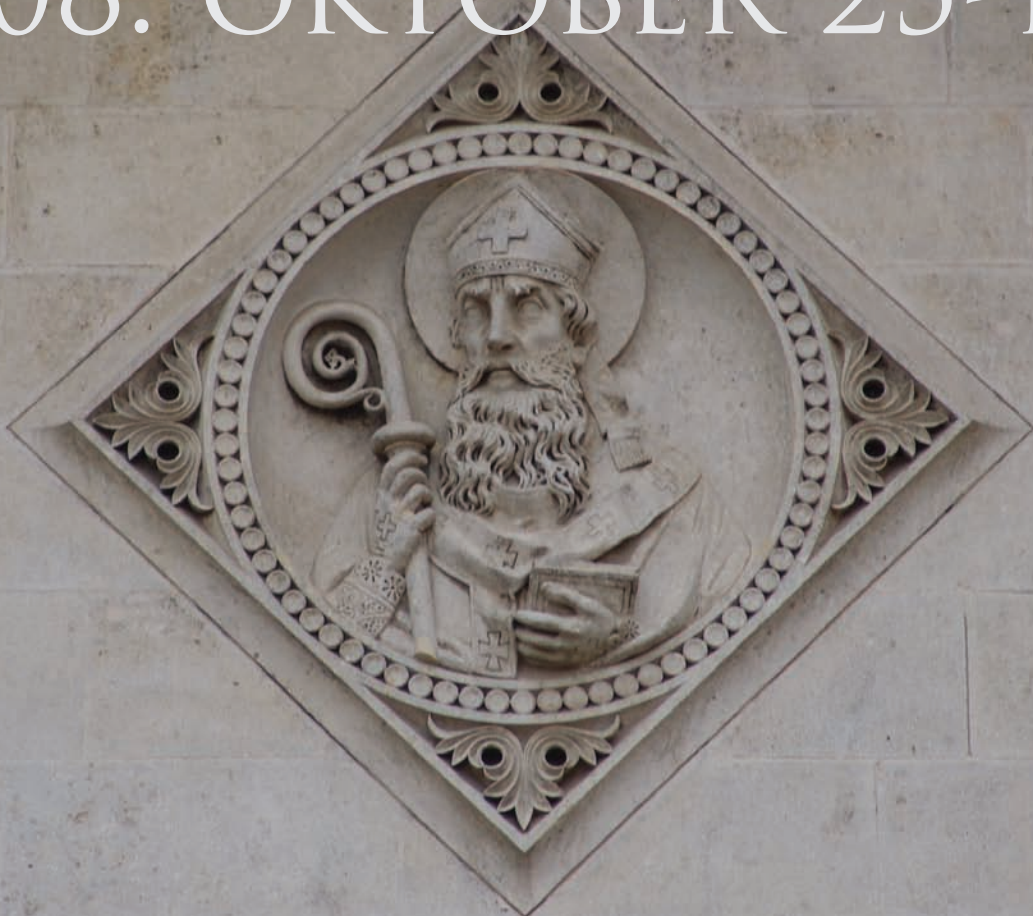
Korom József és Kata,

Dr. Tóth Gábor és Judit

SZENT MÓR ÜNNEP

Egyházmegyénk másodvédőszenntjének, Szent Mór pécsi püspöknek ünnepén,
2008. október 25-én hagyományunknak megfelelően lelki napot tartunk
a Pécsi Székesegyházban.

2008. OKTÓBER 25-ÉN

9.00 órákor

dr. Szabó Tamás, a Mária Rádió elnöke tájékoztatást ad a Mária Rádió pécsi megszólalásáról

9.45

Egyházmegyei kézműves pályázat díjkiosztója

10.00 órákor

Szent Mór pécsi püspök misét celebrál dr. Várszegi Asztrik főapát püspök

11.15

a főapát püspök előadást tart a papok, hitoktatók és pedagógusok részére

*Szeretettel hívjuk az egyházmegye papjait, plébánia igazgatóit,
katolikus iskolák pedagógusait, és a hitoktatóit!*